

Συνέδρια – Συμπόσια – Εκδηλώσεις

Το Ε.Κ.Π.Α. τίμησε τον Πρωθυπουργό του Λουξεμβούργου κ. Ζαν Κλώντ Γιούνκερ

Στις 8 Φεβρουαρίου 2011, στο Παλαιό Πανεπιστήμιο, το σερμό αρχιτεκτονικό μνημείο στους πρόποδες της Ακρόπολης, η Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών αναγόρευσε σε επίτιμο διδάκτορα τον κ. **Ζαν Κλώντ Γιούνκερ**. Πολιτικός με μακρά και εντυπωσιακή καριέρα, ο πρωθυπουργός του Λουξεμβούργου έχει αναλάβει καιρίσιμες θέσεις σε ευρωπαϊκούς και διεθνείς θεσμούς από το 1979. Διετέλεσε μεταξύ άλλων διευθυντής της Παγκόσμιας Τράπεζας, ενώ σήμερα, ως Πρόεδρος του Eurogroup, του πολιτικού μέσου ελέγχου του ευρώ, είναι σε θέση να μιλά για τις προθέσεις και τις κατευθύνσεις της νομισματικής ένωσης κατά την κρίσιμη περίοδο που διανύουμε.

Η ρητορική του δεινότητα είναι ένα από τα αξιοσημείωτα χαρακτηριστικά του, που τον έφεραν μαζί με άλλες του ιδιότητες στο κέντρο των πολιτικών και οικονομικών εξελίξεων στην Ευρώπη, αφού έχει διατελέσει επίσης πρόεδρος του ECOFIN, δηλαδή του Συμβουλίου Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που εγκρίνει και τον προϋπολογισμό της. Από αυτή τη θέση ήταν ένας από τους συνυπογράφοντες τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, και υπεύθυνος για σημαντικά άρθρα της συνθήκης για την οικονομική και νομισματική ένωση, που οδήγησαν στο ευρώ.

‘Σας μιλάω, αγαπητοί φίλοι, για την Ελλάδα που έχει γίνει αντικείμενο θαυμασμού ανά τους αιώνες’.

Ο κ. Γιούνκερ αποδέχτηκε την τιμή της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών αναφερόμενος στον Σωκράτη και τον Πλάτωνα, στη στρατηγική θέση της Ελλάδας, αλλά και σε ένα μέλλον που θα επιδεικνύει σεβασμό στην Ελλάδα για τη θέση και την προσφορά της. Θεώρησε ότι η Ελλάδα γεφυρώνει την Ευρώπη με τους λαούς των Βαλκανίων και της Ανατολικής Μεσογείου, γιατί κατανοεί αυτούς τους λαούς καλύτερα και μπορεί να αποτελέσει τα μύρια και τα αυτιά της Ευρώπης στην περιοχή.

Το όραμα για μια ενωμένη Ευρώπη

Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η υποτιμητική αναφορά του σε εκείνους που θεωρούν ότι η Ελλάδα θα πρέπει να φύγει από την Ευρώπη, και ότι τόνισε ότι οι απόψεις του είναι ενωτικές και όχι υπέρ των διαχωρισμών.

Ο Πρύτανης κ. **Θεοδόσης Πελεγρίνης** αναφέρθηκε στην υποστήριξη που ο κ. Γιούνκερ έχει παρόμοια στη χώρα μας με το όραμά του για τη διασφάλιση της ενωμένης Ευρώπης.

Ο Καθηγητής κ. **Φλογαίτης** μίλησε επίσης κατά την αναγόρευση, αρχικά εξαιρώντας τον ρόλο της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών στην πολιτική ζωή του τόπου. Υπενθύμισε εξάλλου κάποια από τα πολιτικά πρόσωπα που έχουν λάβει την ίδια τιμή από τη

Σχολή, όπως ο **Κλεμανσώ**, ή, πιο πρόσφατα, ο **Τζουλιάνο Αμάτο**, ενώ αναφέρθηκε και στο ότι η πορεία του κ. Γιούνκερ στην Ευρώπη και η πορεία της Ελλάδας, πολιτικά και κοινωνικά, διέπονται από τα ίδια ιδανικά της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Και ο κ. Γιούνκερ και ο Καθηγητής κ. Φλογαίτης στον χαιρετισμό του, μίλησαν για μια Ευρώπη ‘φωτισμένη’, που βγήκε από καταστροφικούς πολέμους με την ελπίδα, την πεποίθηση και την αποφασιστικότητα να ενώσει και όχι να διαιρεί και να διαιρείται.

Οικονομικοί και κοινωνικοί προσανατολισμοί

Η πολιτική καριέρα του κυρίου Γιούνκερ, παρά τις νομικές σπουδές του, τον έφερε στο επίκεντρο των οικονομικών εξελίξεων. Ο επίτιμος διδάκτορας του Πανεπιστημίου Αθηνών έχει αποδείξει και με τις πολιτικές του προσπάθειες την αφοσίωσή του στην ενωμένη Ευρώπη, και έχει αποδεχθεί ευρωπαϊκά βραβεία για αυτή την αφοσίωση, όπως το Βραβείο Καρλομάγνου από την πόλη του Άαχεν, και το βραβείο ‘Όραμα για την Ευρώπη’ από το Ίδρυμα Edmond Israel. Κατά την προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου από το Λουξεμβούργο που ξεκίνησε το 1997, ως πρωθυπουργός ο κ. Γιούνκερ προώθησε την ιδέα της κοινωνικής ένταξης μειονοτικών ομάδων για την Ευρωπαϊκή συνοχή. Παράλληλα, αυτή η προεδρία επέφερε σημαντικές αλλαγές κατά της ανεργίας στην Ευρωπαϊκή πολιτική, που πήραν τον τίτλο ‘η διαδικασία του Λουξεμβούργου’.

Η επικέντρωση από το Λουξεμβούργο του Ευρωπαϊκού Συντάγματος, που έγινε με δημοψήφισμα το 2005, δικαίωσε για άλλη μια φορά τις προσδοκίες και προβλέψεις του, αλλά και την πολιτική του.

Η κοινωνική ενσωμάτωση, η κοινωνική ισότητα και η κοινωνική δικαιοσύνη, το δικαίωμα στην εργασία και στην αξίωση αυτής της εργασίας, είναι κεντρικές αναζητήσεις για την Ευρωπαϊκή Ένωση και για κάθε χώρα ξεχωριστά. Η ευρύτερη οικονομική κρίση, η διαχείριση του ευρωπαϊκού χρέους και οι κοινωνικές επιπτώσεις που αντιμετωπίζει η Ευρώπη και σε σχέση με το εργατικό της δυναμικό, βρίσκουν στο πρόσωπο του κ. Γιούνκερ έναν άνθρωπο με μακρά πείρα σε αυτά τα ζητήματα. Ο πρωθυπουργός του Λουξεμβούργου έχει εξασφαλίσει την ψήφο εμπιστοσύνης του λαού του, που πιστεύει ότι έχει την πρόθεση και την ικανότητα να βοηθήσει ώστε να βρεθούν λύσεις.

Κοινωνική ενσωμάτωση, αντιμετώπιση οικονομικών προβλημάτων και μία σύμπτυξη και συμπίεση των ευρωπαϊκών χωρών, είναι οι προσδοκίες χωρών όπως η Ελλάδα. Στην ομιλία του στο Παλαιό Πανεπιστήμιο, ο κ. Γιούνκερ εξέθεσε την πίστη του ότι η αντιμετώπιση της κρίσης και των προβλημάτων της Ευρώπης δεν είναι ένα απλό πρόβλημα που μπορεί να αντιμετωπιστεί μονομερώς, παρά μόνο με αυτή τη σύμπτυξη και αυτή την συμπίεση.

θέσεις

Το Ευθύμης Λέκκα *

Αιτή, ένα χρόνο μετά την καταστροφή: ένας θλιβερός απολογισμός

Στις 12 Ιανουαρίου του 2010 ένας ισχυρός σεισμός μεγέθους 7,0 R πλήττει την πρωτεύουσα της Αιτής Port-Au-Prince, προκαλεί 230.000 θανάτους, 500.000 τραυματίες και αφήνει άστεγους 1.500.000 κατοίκους. Παράλληλα καταστρέφει τα δύο μοναδικά νοσοκομεία, τα κέντρα περίθαλψης, το προεδρικό μέγαρο, το αεροδρόμιο, τις λιμενικές εγκαταστάσεις, τα δίκτυα επικοινωνίας και ενέργειας και γενικά το σύνολο των υποδομών της πόλης.

Σεπτέμβριο η απόφαση εγκρίνεται αλλά τα χρήματα δεν έχουν δοθεί ακόμη. Οι άλλες χώρες, εκτός της Μεγάλης Βρετανίας η οποία χορήγησε το 1/3 του αρχικού υποσχεθέντος ποσού των 130.εκατ. λιρών, δεν έχουν χορηγήσει απολύτως τίποτα στην Αιτή. Είναι χαρακτηριστικό ότι υψηλόβαθμο στέλεχος του Ο.Η.Ε. δήλωσε ότι για το πρόγραμμα αποκατάστασης έχουν χορηγηθεί μόνο το 9% των χρημάτων που είχαν υποσχεθεί οι δωρητές, και αντιστοιχεί σε 500 εκ. δολλάρια.

Αιτή, πριν από 1 χρόνο: αγωνία για επιζώντες στα συντρίμια

Δύο μέρες μετά το πρώτο παγκόσμιο σοκ, άρχισαν οι πρώτες αποστολές άμεσης βοήθειας και απεγκλωβισμού οι οποίες κάτω από αντίξοες συνθήκες κατόρθωσαν να παράγουν ένα σημαντικό ανθρωπιστικό έργο σε μια χώρα η οποία στην κυριολεξία είχε διαλυθεί μην μπορώντας σε καμία περίπτωση να διαχειριστεί η ίδια την έκτακτη κατάσταση, ή καλύτερα την κατάσταση χάους που επικράτησε για αρκετές εβδομάδες μετά.

Τέσσερις μέρες μετά τον σεισμό, η **Hillary Clinton** επισκέφτηκε την Αιτή για να καταγράψει την όλη κατάσταση και δήλωσε ότι διαθέτει 50 εκατομμύρια δολλάρια για άμεση βοήθεια. Παράλληλα η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Βραζιλία, ο Καναδάς, η Αυστραλία και γενικά πάνω από 60 χώρες υποσχέθηκαν περισσότερα από 5,5 δισεκατομμύρια δολλάρια για την ανάκαμψη της χώρας.

Πώς διαμορφώθηκε όμως η κατάσταση λίγους μήνες μετά το πρώτο σοκ;

Στις αρχές Οκτωβρίου ο **Bill Clinton** ο οποίος επέβλεπε τη χορήγηση της βοήθειας εκ μέρους του Ο.Η.Ε., εξέφρασε την απογοήτευση του για την αργή διάθεση των πόρων που είχαν υποσχεθεί οι χορηγοί.

Οι μεγαλύτεροι απόντες ήταν οι Η.Π.Α. με τον **Barak Obama** να υπογράφει αρχικά νομοσχέδιο για τη χορήγηση 917 εκατ. δολλαρίων το οποίο στη συνέχεια να απορρίπτεται από τον εισαγγελέα **Tom Coburn**. Τελικά τον

Ένα χρόνο μετά την καταστροφή υπάρχει βεβαιότητα ότι στην Αιτή η αποκατάσταση θα αργήσει να ολοκληρωθεί έστω και να φτάσει σε επίπεδο που βρισκόταν πριν τον σεισμό. Και αυτό, παρά το γεγονός ότι το ποσό των 6 δις δολλαρίων που έπρεπε να διατεθεί ήταν μικρό σε σχέση με άλλες περιπτώσεις προσφάτων καταστροφών όπως για παράδειγμα τον σεισμό του Weichuan China, 2008 που σκότωσε 120 δις δολλάρια και τον σεισμό της Χιλής το 2010 που σκότωσε 20 δις δολλάρια.

Η διεθνής πολιτική συγκυρία δεν επέτρεπε κυρίως δυνάμεις να εφαρμόσουν αυτά που έπρεπε στην Αιτή, είτε γιατί δεν υπήρχε η πολιτική βούληση, είτε γιατί άλλα προβλήματα και εκκρεμότητες ήταν πιο επιτακτικά για διευθέτηση.

Η διεθνής οικονομική συγκυρία δεν επέτρεψε επιπρόσθετα να διατεθεί το σύνολο των υποσχεθέντων για την αποκατάσταση της καταστροφής στην Αιτή και οι χώρες οι οποίες διαγκωνίστηκαν για εξαγγελία διάθεσης πόρων, σιγά-σιγά αποσύρθηκαν χρησιμοποιώντας διάφορα προσχήματα.

Το τελικό αποτέλεσμα –παρά τις όποιες φιλότιμες πραγματικές προσπάθειες– είναι ότι η διεθνής βοήθεια δεν κάλυψε παρά ένα μικρό τμήμα της αποκατάστασης σε μια χώρα που ήταν η φτωχότερη του δυτικού ημισφαιρίου και θα εξακολουθήσει να παραμένει η φτωχότερη με τις ελπίδες της για μια καλύτερη τύχη να διαψεύδονται για πολλοστή φορά τις τελευταίες δεκαετίες.

* Ο Ευθύμης Λέκκας είναι καθηγητής στο Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και Αντιπρόεδρος στον Οργανισμό Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας